«МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КОММЕРЦИЯЛЫҚ ЕМЕС АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

БЕКІТІЛДІ
«Марат Оспанов атындағы
Батыс Қазақстан медицина
университеті» КеАҚ
Басқарма шешімімен
«28» 08. 2025 ж.
№ 30 хаттама

«МАРАТ ОСПАНОВ АТЫНДАҒЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН МЕДИЦИНА УНИВЕРСИТЕТІ» КЕАҚ

ҰЙЫМ КОНТЕКСІ

Коды	Басылым	Әзірлеген	Келісілді	Қолы	Күні
ҰК БҚМУ 01-06-22-01	Бірінші	Сугралин Р.Е. 22.08 2025 ж.	Абенова Н.А.		27.08.2025.
			Жиеналин Е.Ш.		26.08.2025.
			Мусин Н.М.		25.08.2025.
			Кожахметов Б.К.		22.08.2025.

Ақтөбе, 2025

1. КІРІСПЕ

1.1. «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының (бұдан әрі-Университет) ұйым контексі - парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі (бұдан әрі – ПКМЖ) тұрғысынан оның қызметінің негізгі міндеттері мен бағыттары айқындалған Университеттің стратегиялық құжаты болып табылады:

1) сапалы медициналық білім алу үшін қажетті жағдайлар жасау арқылы Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау жүйесін дамытуға жәрдемдесу;

2) Университеттің іскерлік беделін арттыру;

3) сыбайлас жемқорлық көріністері мен құқық бұзушылықтардың алдын алу, анықтау және оларға қатысты шаралар қабылдау;

4) білім алушыларды ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтар, сондай-ақ әлеуметтік және азаматтық жауапкершілік негізінде қалыптастыру, дамыту, тәрбиелеу үшін оңтайлы жағдайларды дамыту;

5) мүдделі тараптардың қажеттіліктерін барынша толық қанағаттандыру.

2. ҰЙЫМ КОНТЕКСІНІҢ МАҚСАТЫ

2.1. Ұйым контексі Университеттің қазіргі жай-күйін талдауға негізделген және мына мақсаттарда әзірленген:

1) білім беру қызметтерін алу үшін қолайлы ортаны қалыптастыру, жеке тұлғаның дамуы мен кәсіби қалыптасуы үшін қолайлы жағдайлар жасау;

2) оқу және медициналық қызметті жүзеге асыру кезінде ғылым мен практика деңгейін арттыру;

3) Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.

Ұйым контексінің негізгі мақсаты сыбайлас жемқорлық көріністеріне жол бермеу, лауазымдық тұлғалар, қызметкерлер мен білім алушылар арасында теріс салдарларды уақтылы анықтау және болдырмау, сондай-ақ олардың өз өкілеттіктерін жеке, топтық және өзге де қызметтік емес мүдделерде пайдалануына әкеп соғуы мүмкін әрекеттерді жасау болып табылады.

3. ҰЙЫМНЫҢ СИПАТТАМАСЫ

3.1. «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ 2019 жылы 5 наурызда Ақтөбе облысының Әділет департаментінде тіркелді.

3.2. Университет Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған заңды тұлға болып табылады. Университеттің қаржылық және өндірістік қызметі шаруашылық дербестік негізінде жүзеге асырылады. Университет қызметін қаржыландыру жарғылық капитал қаражаты, кірістер, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында тыйым салынбаған өзге де көздер есебінен жүзеге асырылады. Дербес балансы, банктік шоттары бар, өз атынан мүліктік және жеке мүліктік құқықтарды сатып ала алады және жүзеге асыра алады, міндеттерді атқара алады, сотта талапкер және жауапкер бола алады.

3.3. Университеттің құрылтайшысы Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылады. Жарғылық капиталдың 100% мөлшеріндегі Университет акцияларының мемлекеттік пакетін иелену және пайдалану құқығын Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі жүзеге асырады.

3.4. Университеттің **негізгі мақсаты** ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар, ғылым мен практика жетістіктері негізінде сапалы білім алуға, жеке тұлғаны қалыптастыруға, дамытуға және кәсіби қалыптастыруға жағдай жасау арқылы Қазақстан Республикасының денсаулық сақтау жүйесін дамытуға жәрдемдесу болып табылады.

3.5. **Қызметтің негізгі түрлері** мыналар:

1) мемлекеттік тапсырыс шеңберінде және коммерциялық негізде медициналық және фармацевтикалық білімі бар мамандарды даярлау;

2) мемлекеттік тапсырыс және шарттық қатынастар шеңберінде магистратурада, резидентурада, докторантурада жоғары білікті ғылыми және ғылыми-педагогикалық кадрларды даярлау;

3) коммерциялық қызығушылықты ескере отырып, озық дағдылар мен тәжірибе алу мақсатында шетелдік ұйымдармен қызмет бағыттары бойынша тікелей шарттар мен келісімшарттар жасау, ғалымдар мен мамандардың уақытша ұжымдарын құру, келісімшарттар мен меморандумдар негізінде халықаралық бірлестіктер мен ұйымдардың жұмысына қатысу;

4) халықаралық келісімдер бойынша жүзеге асырылатын шет мемлекеттердің азаматтарын даярлау, қайта даярлау және біліктілігін арттыру;

5) заманауи жабдықтарды және оқытудың тиімді нысандары мен әдістерін пайдалана отырып, клиникалық кафедраларда оқу процесін өткізу үшін оңтайлы жағдайлар жасау;

6) іздестіру, қолданбалы ғылыми зерттеулерді ұйымдастыру және жүргізу;

7) Университеттің ғылыми және ғылыми-педагогикалық кадрларын ҚР және шет елдердің ЖОО-да, ғылыми орталықтарында магистратурада, докторантурада даярлау және қайта даярлау;

8) ТМККК және ақылы қызметтердің басым бағыттары бойынша денсаулық сақтау ұйымдарымен бірлескен жұмыстарды ұйымдастыру;

9) сараптамалық-медициналық көмек, мамандандырылған консультациялық және кешенді медициналық-диагностикалық және емдеу көмегін көрсету;

10) денсаулық сақтау саласындағы заманауи диагностикалық және емдеу технологияларын оқыту;

11) ғылыми-зерттеу қызметі шеңберінде медициналық препараттардың, материалдардың, медициналық мақсаттағы заттардың және емдеу-диагностикалық аппаратураның клиникаға дейінгі, зертханалық және клиникалық сынақтарын жүргізу;

12) ғылыми-білім беру іс-шараларын, көрмелерді, семинарларды, конференцияларды, кеңестерді, форумдарды, симпозиумдарды, тренингтерді ұйымдастыруға және өткізуге қатысу;

13) меншікті жылжымайтын мүлікті жалға беру және басқару болып табылады.

3.6. Университетте келесі құжаттар әзірленіп бекітілді:

1) СТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жасалуына ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары;

2) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық;

3) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ-ның мүдделер қақтығысын реттеу туралы ережесі;

4) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ-да сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты;

5) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарты;

6) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ іскерлік этика кодексі;

7) «Марат Оспанов атындағы Батыс Қазақстан медицина университеті» КеАҚ комплаенс-офицері туралы ереже;

8) СТІТ нәтижелері бойынша анықталған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары.

3.7. Комплаенс саласындағы негізгі саясаттар мен рәсімдер корпоративтік сайтта жарияланды. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізілді. Университет ғимараттарының ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы тақырыпта стендтер ілінді.

3.8. Құрылымдық бөлімдердің жетекшілеріне өз бөлімдерінің қызметкерлері жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілері үшін жауапкершілік туралы жазбаша ескертілді. Университет қызметкерлері Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат туралы ережемен, Сыбайлас жемқорлыққа және коммерциялық парақорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықпен, Мүдделер қақтығысын реттеу туралы ережемен, Іскерлік этика кодексімен, Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартпен және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі ішкі іс-шаралар жоспарымен жазбаша таныстырылды.

4. ҰЙЫМНЫҢ СЫРТҚЫ ЖӘНЕ ІШКІ ОРТАСЫН ТАЛДАУ

4.1. Университет жұмысының сыртқы және ішкі ортасын талдау әлді және әлсіз жақтарын, жаңа мүмкіндіктер мен ықтимал қауіптерді анықтауға және жүйелеуге мүмкіндік берді.

4.2. **Әлді жақтары:**

- Университетке қызмет көрсету арқылы медицина қызметкерлерін оқыту, қайта оқыту және біліктілігін арттыру бойынша мемлекет тарапынан функциялар мен өкілеттіктер берілген;
- жабдықталуы, ББ саны, ПОҚ сапасы, орналасқан жері, студенттердің тұру жағдайлары бойынша еліміздегі жетекші медициналық жоғары оқу орны;
- жоғары ғылыми әлеует;
- Университеттің мемлекеттік органдармен, жүйе құраушы өңірлік ұйымдармен, шетелдік серіктестермен әріптестік қатынастарының және ынтымақтастық туралы шарттардың болуы;
- қызметкерлерді әлеуметтік қолдау (материалдық көмек, сыйлықақы және т. б.);
- корпоративтік басқару қағидаттарын енгізу,
- жұмыс істейтін комплаенс қызметі;
- жоғары басшылықтың қатысуы.

4.3. **Әлсіз жақтары:**

- материалдық-техникалық, IT базасының әлсіздігі;
- қаржылық ресурстардың жетіспеушілігі және оқытушылар мен қызметкерлердің жалақысының төмендігі;
- ішкі карьерлік лифтілердің шектеулі мүмкіндіктері;
- студент жастардың ғылыми-зерттеу және әлеуметтік белсенділігінің төмен деңгейі;
- ғылыми әзірлемелерді коммерцияландырудың төмен деңгейі;
- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін талдау үшін сипатталған бизнес-процестердің болмауы;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша МТ-мен кері байланыстың болмауы.

4.4. **Мүмкіндіктер:**

- сапалы білім беру қызметтеріне нақты сұраныстың өсуі;
- өңірлік еңбек нарығында медициналық мамандықтарға сұраныс;
- аймақтағы әлеуметтік-экономикалық жағдайдың болжамдылығы;
- жоғары оқу орындарында ISO 37001 енгізуді мемлекеттің қолдауы;
- медициналық кадрлардың жоғары білікті, клиентке бағдарланған және бәсекеге қабілетті корпусын қалыптастыру.

4.5. **Қызмет қатерлері:**

- мемлекеттік қаржыландырудың тапшылығы;
- талапкерлерді даярлау сапасының төмендеуі;
- жоғары оқу орындарына қойылатын лицензиялық, біліктілік және өзге де талаптарды қатаңдату;
- сатып алынатын зертханалық жабдықтар, оқу және техникалық әдебиеттер, компьютерлік техника құнының өсуі;
- білім беру ұйымдарының медицина саласындағы ҒЗЖ-ға төмен сұранысы;

- Университет қызметі шеңберінде сыбайлас жемқорлық ортасын қалыптастыру.

5. ПРОБЛЕМАЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРДІ ШЕШУ

5.1. Университеттің ағымдағы ахуалын талдау ПКМЖ-ның белгіленген нәтижелерге қол жеткізу қабілетіне әсер ететін және шешуді талап ететін сыртқы және ішкі факторлармен туындаған бірқатар проблемалық мәселелерді анықтауға мүмкіндік берді. Нәтижесінде проблемалық аймақтарға тиімді жауап беруге және басқаруға мүмкіндік беретін ең маңызды бастамалар анықталды. Оларға мыналар жатады:

- Университеттің оқу процесі мен бизнес-процестерін цифрландыру және тиімсіз білім беру технологияларын жою;
- гранттарды, оның ішінде халықаралық гранттарды тарту, консалтингтік қызметтерді дамыту, ғылыми-зерттеу және ғылыми-техникалық қызмет нәтижелерін коммерцияландыру, эндаумент-қор есебінен кірістерді әртараптандыру;
- жақын және алыс шетелдердің жоғары оқу орындарымен бірлескен білім беру бағдарламаларын кеңейту;
- модульдік білім беру бағдарламаларын сапалы жетілдіру, бірегей инновациялық бағдарламаларды әзірлеу;
- материалдық-техникалық базаға инвестицияларды ұлғайту және ПОҚ біліктілігін арттыру;
- HR стратегиясын әзірлеу, талант-менеджментті енгізу;
- қызмет көрсету сапасын және сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін басқару;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл тетіктерін енгізу;
- менеджмент технологияларын жетілдіру.

5.2. Университет қызметіне парақорлыққа қарсы күрес менеджмент жүйесін енгізу Университеттің қызмет етуінің сыбайлас жемқорлыққа қарсы ортасын қалыптастыруға қатысты ішкі басқарушылық шешімдерді ретке келтіруге және оңтайландыруға мүмкіндік береді, бұл тұтастай алғанда қызметтің нәтижелілігі мен тиімділігін арттырады, сондай-ақ мүдделі тараптар үшін сенімнің жаңа кепілдіктерін қамтамасыз етеді.

6. МҮДДЕЛІ ТАРАПТАРДЫҢ ҚАЖЕТТІЛІКТЕРІ МЕН ҮМІТТЕРІН ТҮСІНУ

6.1. Университет ПКМЖ үшін маңызды мүдделі тараптардың тізілімін жасады. Әрбір мүдделі тарап үшін Университетте тиісті талаптар (А қосымшасы) белгіленеді және сақталады.

7. ПКМЖ ӘРЕКЕТ ЕТУ АЙМАҒЫН АНЫҚТАУ

7.1. ПКМЖ қолдану саласы мыналарды ескере отырып белгіленген:

1) Университеттің жұмыс істеу ортасынан кейінгі сыртқы және ішкі факторлар;
2) мүдделі тараптардың талаптары;
3) Университет көрсететін қызметтер;
4) сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау нәтижелері.

7.2. ПКМЖ медицина қызметкерлерін оқыту, қайта оқыту және олардың біліктілігін арттыру бойынша қызметтер көрсету саласындағы қызметке қолданылады.

7.3. ПКМЖ талаптары белгіленген салада ерекшеліксіз қолданылады.

8. ПАРАҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ КҮРЕС МЕНЕДЖМЕНТІ ЖҮЙЕСІ

8.1. Университетте ISO 37001 халықаралық стандартының талаптарына сәйкес ПКМЖ әзірленді, енгізілді, жұмыс күйінде сақталуда және үнемі жетілдіріліп отырады.

8.2. ПКМЖ тәуекелді анықтау және бағалау, сондай-ақ сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және анықтау және оған қатысты шаралар қабылдау үшін әзірленген қаражатты қамтиды.

8.3. Университетте жүйелердің нәтижелі жұмыс істеуіне мүмкіндік беретін ПКМЖ процестері мен қажетті механизмдері анықталған.

8.4. Қызмет процесінің немесе ПКМЖ басқару құралының мақсаты мен ерекшеліктеріне байланысты сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесін басқару процестерін немесе құралдарын жүзеге асыру үшін құжатталған ақпараттың қажеттілігі және процестердің жоспарланғандай орындалатынына және сыбайлас жемқорлыққа қарсы менеджмент жүйесін басқару құралдарының нәтижелі екеніне сенімділікті қамтамасыз ету үшін ақпаратты сақтау анықталады.

А қосымшасы

№	Мүдделі тарап	Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі тұрғысынан мүдделі тараптардың талаптары
1	Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет)	Қоғамда іске асырылып жатқан сыбайлас жемқорлыққа қарсы шараларды әдіснамалық қолдау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау талаптарын белгілеу. Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыруды ынталандыру.
2	Ғылым және жоғары білім министрлігі	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың талаптарын сақтау. Қызметкерлер мен білім алушылар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
3	Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттың, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттың талаптарын сақтау. Қызметкерлер мен білім алушылар арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру.
4	Директорлар кеңесі	Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру (сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік). Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау.
5	Университет Басшылығы	Университетте сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру (сыбайлас жемқорлыққа нөлдік төзімділік). Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау. Қызметкерлердің, білім алушылардың сыбайлас жемқорлық көріністері мен этиканы бұзу туралы өз болжамдары жөнінде құпия түрде хабарлауын басшылықтың көтермелеуі және оны ешқандай қысымсыз жүзеге асыруы.
6	Университет қызметкерлері	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау. Өз қызметін жүзеге асыру кезінде сыбайлас жемқорлық схемаларының болмауы. Парақорлыққа қарсы менеджмент жүйесі, негізгі жұмысшылар

		алатын шектеулер туралы хабардар болу.
7	Білім алушылар	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы, сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандартты, сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатты сақтау.
8	Университеттің Контрагенттері	Парақорлыққа қарсы күрес менеджменті жүйесі, сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулер және контрагенттер өздеріне алатын міндеттемелер туралы хабардар болу.

Ә қосымшасы
(міндетті)

Н ПРО БҚМУ 401-02-2024

ӨЗГЕРІСТЕРДІ ТІРКЕУ ПАРАҒЫ

№	Күні	Енгізілген өзгеріс және/немесе толықтыру		Өзгерістерді жүзеге асыратын тұлға	
		бөлім, тармақ	мазмұны	ТАӘ	қолы

Б қосымшасы
(міндетті)

Н ПРО БҚМУ 401-03-2024

ТАНЫСУ ПАРАҒЫ

№	Т.А.Ә., лауазымы	Жеке қолы	Күні	Ескерту